

VEISE KLIINILISE UDARAPÕLETIKU RAVIJUHIS

Koostaja: Piret Kalmus, DVM, PhD

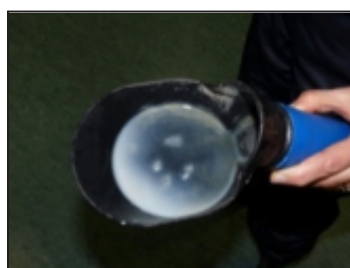
Kliiniline udarapõletik on lehma ühe või mitme udaraveerandi kliiniliselt väljendunud põletik. Kliinilist udarapõletikku põhjustavad nisajuha kaudu udarasse tunginud bakterid. Udarapõletikku põhjustavad lisaks mitmetele eri bakteriliikidele ka seened ja mükoplasmad. Kliiniline udarapõletik avastatakse eelüpsil või automaatse seiresüsteemi kaudu.

Ravi üldpõhimõtted:

- 1) kõrvaldada antibakteriaalse ravi abil udarasse tunginud mikroobid;
- 2) vähendada põletikust põhjustatud valu tiheda lüpsmise, udarasalvide või põletiku- ja valuvastaste ravimite kasutamisega;
- 3) parandada vajadusel lehma üldseisundit vedelikraviga.

Tegevusjuhised udarapõletiku avastamise järgselt

Määrata udarapõletiku raskusaste ning alati kui võimalik, võtta haigestunud udaraveerandist piimaproov bakterioloogiliseks analüüsiks. Pärast laboranalüüside vastuseid (12-24 tunni pärast) jätkata alustatud raviga või muuta ravi vastavalt tulemustele.

Piimas on helbed ja tükid.
 Udaraturset ei esine.
 Lehma üldseisund on hea.

Piimas tükid või eritub mädane sekreet.
 Udaraturse on tuntuva. Lehma üldseisund on hea.

Piim on muutunud (vesine).
 Udaraturse on tugev. Lehma üldseisund on halb (palavik, kõhulahtisus, uimasus, loidus).

Bakteriaalset diagnoosi ei ole. Bakteriaalne diagnoos: *Streptococcus* (*Str.agalactiae*, *Str.uberis*, *Str.dysgalactiae*); penitsilliinile tundlikud stafülokokid (*S.aureus*, *KNS*); *Corynebacterium spp.*; *Trueperella pyogenes*.

Alustada 1. valiku antibiootikumide manustamisega (bensüülpenitsilliin või ampitsilliin). Nisasisene või lihastesisene ravi 3-5 päeva.

Alustada 1. valiku antibiootikumide manustamisega (bensüülpenitsilliin, ampitsilliin). Nisasisene või lihastesisene ravi 3-5 päeva. Valuvaigistav ja põletikuvastane ravi.

Bakteriaalset diagnoosi ei ole või on leitud gramnegatiivsed bakterid (*E. coli*; *Klebsiella spp.*).

Alustada valuvaigistava ja põletikuvastase ning vedelikraviga. Intravenooselt manustatavaid kinoloone tohib kasutada ainult ägeda põletiku algfaasis või äsjapoeginud lehmade raviks. Ravikuuri pikkus 1-2 päeva.

Bakterioloogiline diagnoos: Penitsilliinile resistentsed stafülokokid (*S. aureus*, *KNS*).

Nisasisene ravi kloksatsilliini või linkomütsiini sisaldavate ravimitega. Halb ravivastus või korduv udarapõletik- lehma praakimine karjast.

3.-4. põlvkonna tsefalosporiinide kasutamist peab vältima.